

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/218/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2717205219
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Valentová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2717205219.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Martina Valentová a členov senátu: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 47 967 692, proti žalovanému: Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, adresa Q., Q. XXX/XX, o zaplatenie 931,95 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 5Csp/211/2017-73 zo dňa 13.8.2019 - v zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec mu v zrušenom rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 82,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne od 8.6.2017 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou § 497, § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Prvoinštančný súd vecne argumentoval tým, že: „Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žaloba bola podaná dôvodne len čiastočne. Súd mal preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo dňa 18.12.2012 k platnému uzatvoreniu zmluvy o poskytnutí pôžičky. Súd zastáva názor, že predmetná zmluva o pôžičke je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou, kde na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Uvedená zmluva o pôžičke je zároveň aj spotrebiteľským úverom podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom jej základným charakterom je charakter absolútneho obchodného záväzkového vzťahu podľa § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v znení v čase uzavretia zmluvy. Spotrebiteľským úverom je každé dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy spotrebiteľovi, a to za odplatu veriteľom bez ohľadu na právnu formu, s výnimkou zmlúv vymedzených v § 1 ods. 3 cit. zákona. Súd preto pri právnom posúdení veci aplikoval na zmluvu ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa spotrebiteľa a tiež zmluvu posudzoval v zmysle ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Súd posúdil obsah zmluvy a VOP a má za to, že zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá platne. Žalobca resp. jeho právny predchodca sa zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičku 1.000,- eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť v 60 mesačných splátkach po 32,62 eur. Celkom mal žalovaný vrátiť sumu 1.758,- eur.“

4. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že: „V zmluve o pôžičke bola uvedená ročná úroková sadzba 25,50 %, RPMN 28,70 %, priemerná hodnota RPMN 46,35 % a tiež termín konečnej splatnosti 19.12.2017. Súd preskúmal zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru z pohľadu náležitostí, ktoré má zmluva podľa § 9 ods. 2 cit. zákona obsahovať a zistil, že zmluva neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov ako náležitosť zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V jednotlivých dohodnutých splátkach bol zahrnutý dohodnutý úrok, príslušná časť istiny a poistenie. Zmluva teda obsahuje len údaj o počte splátok 60 a výšku splátky 32,62 eur. Z uvedeného potom ale nie je zrejmé aká časť splátky je určená na splátku istiny, aká časť na splátku úroku, prípadne aká časť pripadá na splátku poplatkov za poistenie. Z uzatvorenej zmluvy síce vyplýva výška jednotlivých splátok, avšak nie je zrejmé, akú časť istiny, úroku a poplatkov jednotlivá splátka obsahuje, pričom pre určenie práv a povinností zmluvných strán z uzatvorenej zmluvy je nevyhnutné vedieť, koľko dlžník v jednotlivých splátkach plní na istinu, osobitne úrok a osobitne na poplatky. Žalobca jednotlivé splátky nerozšpecifikoval a ani z ostatných ustanovení, ktoré sú súčasťou zmluvy, nevyplýva spôsob splácania úrokov a prípadných poplatkov.“.

5. Prvoinštančný súd na záver uviedol, že: „Vzhľadom na túto chýbajúcu náležitosť zmluvy súd považoval zmluvu o úvere č. 5273924112 zo dňa 18.12.2012 o spotrebiteľskom úvere za platnú, avšak úver sa považuje v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, za bezúročný a bez poplatkov. V sporovom konaní bolo preukázané, že pôvodný veriteľ Poštová banka, a.s., uzatvoril so žalovanou Zmluvu o úvere č. 5273924112 zo dňa 18.12.2012, na základe ktorej poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 1.000,- eur. Súd posúdil obsah zmluvy, VOP a Obchodné podmienky a má za to, že zmluva neobsahuje výšku úrokovej sadzby a ani výšku poplatkov, čo je v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami Zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj s ustanoveniami Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa. Súd preto považoval výšku úroku uvedenú v zmluve a úvere, ktorú si žalobca v konaní uplatňoval, za nedohodnutú a táto nie sú obsahom uzatvorenej zmluvy. Žalobca v konaní uplatňoval zaplatenie sumy 931,95 eur spolu s ročným úrokom z úveru vo výške 25,50 % zo sumy 931,95 eur od 8.6.2017 do zaplatenia, ďalej vyčíslené úroky z úveru vo výške 171,99 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 931,95 od 8.6.2017 do zaplatenia a vyčíslené úroky z omeškania 181,36 eur. Súd konštatuje, že v predmetnej veci mal z priloženého prehľadu splátok úveru a prehľadu k úverovému účtu preukázané, že ku dňu podania žaloby predstavovala skutočne čerpaná suma výšku 1.000,- eur. Súd mal ďalej preukázané, že úhrady žalovaného predstavovali sumu vo výške 918,- eur. Súd preto žalobcovi nepriznal v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch úrok z úveru, nakoľko úver sa považuje za dohodnutý bez úrokov a poplatkov. Na základe uvedeného preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 82,- eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi sumou čerpanou vo výške 1.000,- eur a sumou uhradenou v splátkach celkovo 918 eur, t.j. 82 eur spolu s úrokom z omeškania z dlžnej sumy 82 eur. Vo zvyšku pohľadávky súd žalobu zamietol. Súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,25 % ročne zo sumy 82 eur (istina úveru) od 8.6.2017 až do zaplatenia (t.j. od jedenásteho dňa nasledujúceho po dni splatnosti úveru v zmysle žaloby a priložených listinných dôkazov), pretože takto priznané úroky z omeškania sú v súlade s § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.“.

6. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil odkazom na § 255 ods. 1 CSP a tým, že žalovaný mal v konaní čistý úspech 82 %, patrila by mu preto náhrada trov konania podľa pomeru jeho úspechu vo veci ako úspešnejšej strany v rozsahu 82 %. Žalovaný náhradu trov konania v konaní neuplatnil, v konaní bol nečinný a trovy mu ani nevznikli, preto súd rozhodol, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

7. Proti tomuto rozsudku výlučne v rozsahu zamietajúcej časti a náhrady trov, podal žalobca prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu v napadnutej časti zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie, alternatívne, aby žalobe vyhovel v celom rozsahu, uplatniac odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. a), f) a h) CSP. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia. Argumentoval tým, že nemal možnosť sa procesne v konaní brániť, keď súd svojím postupom mu znemožnil účasť na konaní a bez toho, aby ho oboznámil o výsledku posúdenia prejudiciálnej otázky o možnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, žalobu o zaplatenie peňažnej sumy zamietol. Súd ho nevyzval na vyjadrenie sa k otázke určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti a nepostupoval podľa § 129 CSP. Ak mal súd za to, že v prejednávanej veci o zaplatení je spornou aj otázka neuvedenia náležitostí v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa jeho názoru mal súd postupovať v

zmysle § 129 CSP. Súd mohol za účelom rýchleho a hospodárneho konania vyzvať ho, aby sa vyjadril k predbežnému právnenému posúdeniu veci o vyhlásení bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere, ktoré viedlo k zamietnutiu žaloby ako celku.

Súd mohol vo veci vytýčiť termín predbežného prejednávania sporu podľa § 168 CSP, ktorého účelom je zabrániť i inštitútu tzv. prekvapivých rozsudkov, akým napadnuté rozhodnutie nesporne je. Takýto postup súdu nie je v súlade so zásadami účelnosti a hospodárnosti konania a nastáva situácia, kedy jedinou možnosťou jeho procesnej obrany je právo podať odvolanie, čím sa de facto prenáša úloha súdu prvej inštancie na súd druhej inštancie, čo nie je žiaduce. Pokiaľ sa týka údajov o výške, počte a termíne splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, v tomto poukazuje na Rozsudok SÚDNEHO DVORA (tretia komora) z 9. novembra 2016, sp. zn. C-42/15, týkajúci sa výkladu článku 1, článku 3 písm. m), článku 10 ods. 1 a 2, článku 22 ods. 1 a článku 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 2008, s. 66), podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., a Klárou Biróovou vo veci návrhu na zaplatenie zostávajúcich dlžných súm z úveru, ktorý jej táto spoločnosť poskytla a s ktorého splácaním je v omeškani. „Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 vykladať v tom zmysle, že je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala každú splátku spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, alebo či v tejto súvislosti postačuje všeobecný odkaz v zmluve umožňujúci identifikovať dátumy týchto splátok. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že v zmysle tohto ustanovenia zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.4.2017, sp. zn.: 11Co/39/2016, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 30.11.2017, sp. zn.: 16Co/208/2017, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, podľa ktorého eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. Má za to, že zmluva o úvere jasným spôsobom obsahuje údaje o výške (32,62 Eur), počte (60 mesačných splátok) a termíne (k 19. dňu v mesiaci, počnúc dňom 19.1.2013 do 19.12.2017) jednotlivých splátok, a preto uvedenú zmluvu o úvere nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva o úvere neobsahuje výšku, počet a termíny splátok, nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že zmluva o úvere priamo nemusí takýto údaj obsahovať, ale postačí, ak sa táto informácia na základe zmluvy o úvere dá identifikovať, čo v danom prípade zmluva o úvere spĺňa.

8. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

9. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), f), h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na príp. vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach je nevyhnutné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. c) v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalobcu bolo posúdiť, či súd dospel k správnenému právnenému záveru v časti, keď pri aplikácii § 9 ods. 2 písm. k), § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. ustálil, že predmetný úver je pre chýbajúcu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Vyhovujúca časť

rozsudku vo vyhovujúcom výroku nebola napadnutá odvolaním, nadobudla právoplatnosť a nestala sa predmetom odvolacieho prieskumu. Nebolo pritom sporným, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami bol založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a preto sa spravuje príslušnými normami na ochranu spotrebiteľa.

11. Právne posudzovanie veci je činnosť súdu, pri ktorej zistený skutkový stav podriaďuje pod skutkovú podstatu príslušnej právnej normy, na základe čoho dospieva k záveru, či právo prizná alebo neprizná. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak sa súd pri tejto činnosti dopustil omylu (buď v tom, že na správne zistený skutkový stav aplikoval iný právny predpis než mal, alebo ak správne aplikovaný právny predpis nesprávne interpretoval).

12. Prioritne odvolací súd riešil odvolaním nastolenú otázku, či predmetná zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

13. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „Smernica“) zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

14. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere. V tomto ustanovení Smernica vysvetľuje, že amortizačná tabuľka uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady; amortizačná tabuľka obsahuje rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere. Článok 10 ods. 3 Smernice k tomu dodáva, že v prípade uplatnenia článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice veriteľ sprístupní pre spotrebiteľa výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere.

15. Európsky súdny dvor v rozsudku z 9.11.2016 vo veci C 42/15 Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej (ďalej len Rozsudok) konštatoval, že článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (bod 50 Rozsudku), článok 10 ods. 2 písm. h) stanovuje, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia (bod 52 Rozsudku). Z článku 10 ods. 2 písm. i) Smernice a článku 10 ods. 3 Smernice vyplýva, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku); pričom Smernica nestanovuje povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere takýto výpis vo forme amortizačnej tabuľky. Pokiaľ ide o zmluvy patriace do pôsobnosti Smernice, členské štáty by nemali ukladať zmluvným stranám povinnosti, ktoré táto smernica neupravuje, ak táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia v oblasti, do ktorej patria tieto povinnosti (bod 55 Rozsudku). Článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 Smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave (bod 59 Rozsudku).

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

17. V zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

18. V úvode všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa uvádza, že predložený návrh zákona „je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS do slovenského právneho poriadku. Uplatňovaním tejto novej úpravy bude slovenský úverový trh zosúladený v rámci vnútorného trhu Spoločenstva“. V závere všeobecnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. sa konštatuje, že predkladaným zákonom je Smernica transponovaná do slovenského právneho poriadku v plnom rozsahu.

19. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. sa zdôrazňuje zásadný význam ochrany spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má mať dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

20. Smernica ako špecifický prameň práva (norma práva) Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozíčných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokonformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada konformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (pozri bližšie rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/07, bod 110).

21. Rozsudok ESD konštatoval, že Smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú (resp. vyskytovali) pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h) Smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere ... musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice.

22. V rozsudku sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 v obdobnej veci, na ktoré rozhodnutie sa odvoláva i žalobca, eurokonformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru

zahrňuje. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje tiež celkovú výšku úroku, výšku mesačnej anuitnej splátky, počet splátok a termíny splátok. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu, obsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, je potrebné mať na zreteli, že eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle Rozsudku zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky.

23. Vychádzajúc z účelu Smernice, právnych záverov vyjadrených v Rozsudku, účelu § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. a čiastkových právnych záverov vyjadrených vyššie NS SR uzavrel, že predmetné ustanovenie je potrebné interpretovať tak, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ predmetné ustanovenie zákona č. 129/2010 Z. z. hovorí o výške, počte, termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým neustanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky.

24. Zákom č. 279/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (medziiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v Rozsudku. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstráni možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo - podľa názoru vec prejednávajúceho senátu najvyššieho súdu - možné (a potrebné) prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom.

25. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu podľa názoru odvolacieho súdu potom predmetná úverová zmluva obsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, teda výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, záver súdu prvoinštančného súdu o tom, že predmetný úver sa považuje v dôsledku absencie tohto údaja za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona potom nie je opodstatnený a dôvodný. Vzhľadom na opodstatnenosť námietky odvolateľa, že napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení, otázke splnenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplývajúcich z § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorá je podkladom pre záver o tom, či poskytnutý spotrebiteľský úver je alebo nie je bezúročný (§ 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z.), odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

26. V dôsledku prijatia vyššie uvedených nesprávnych právnych záverov sa potom súd prvej inštancie nezaoberal právnou a vecnou dôvodnosťou žalobcom uplatňovaných úrokov a poplatkov zo spotrebiteľskej zmluvy, a neposkytol tak žalovaným spotrebiteľom ex offo súdnu ochranu ich práv a v tomto smere nevykonal ani potrebné dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V tejto súvislosti odvolací súd odkazuje na § 295 CSP v zmysle ktorého v danom spore, ktorý je sporom s ochranou slabšej strany, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, pričom súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí takéto dôkazy.

27. S poukazom na uvedené bolo potom nevyhnutným, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, ako i v závislom výroku o trovách konania, s použitím § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil, keďže súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci

nevykonan navrhované (v danom prípade nevyhnutné) dôkazy, pričom vzhľadom na rozsah potrebného dokazovania nie je účelné doplniť dokazovanie pred odvolacím súdom, zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní v právoplatne neskončenej vrátenej časti bude opätovne vec preskúmať, zaoberať sa pritom vecnou aj právnou správnosťou a dôvodnosťou žalobcom uplatnených nárokov na úroky a poplatky, za tým účelom v súlade s § 295 CSP doplniť dokazovanie, jeho výsledky nadväzne opätovne komplexne vyhodnotiť, posúdiť podľa príslušných hmotnoprávných ustanovení a následne v právoplatne neskončenej časti znova vo veci rozhodnúť.

29. V novom rozhodnutí pritom prvoinštančný súd rozhodne zároveň aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 1 CSP).

30. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).